

ZOMBOR és VIDÉKE

P O L I T I K A I L A P.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166. szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felölös szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Nepentlőknek: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Vihar után.

A magyar parlamentarizmus súlyos válságban vergődött. De nem az ellenzék kergette bele, hanem a magát lejárt rendszer, amely a saját képére alkotott parlamentben mindenre kész eszközlévt találni. Ez nem sikerült. Csődöt mondott a Bánffy parlamentje és a rendszernek pusztulni kellett. Ez történt meg a most záródott ülészekban.

Nem ismételjük meg az alig mult idők történetét. Hiszen előttünk van még friss emlékezetben annak minden jelentékenyebb mozanata a szeptember 6-iki emlékezetes üléstől, mikor gr. Apponyi proklamálta a harcot, egészen a Bánffy bukásáig. A történelem könyveiben van helye annak, hogy megörökítsék a nagy czélokért való küzdelemnek minden mozzanata, amely küzdelemnek a győzelme azt jelentette, hogy egy becsületesebb, tisztább kor hajnalodik, az ország fölött.

Igen, csakugyan hajnalodik.

Olyan egyéniségek nevei tűnnek fel, amelyeket csak pár hónap előtt a rendszer osztracizált férfiakat a tudásnak, jellemnek s politikai belátásnak olyan nagy kincsével, melyre büszke lehetett volna minden nemzet. Nálunk pedig az uralkodó rendszer, hogy tovább tengődhessék, ezeket az egyéniségeket bojkottálta. De csak addig, aming nem lön a jog, törvény és igazság mint kormányzati elv proklamálva, amivel meg lön alapozva az ut a tehetségeknek a politikai ervényesülésre.

Annak a reménynek kell kifejezést adni, hogy a parlamenti megítésztulást át fog terjedni a közélet mezéjére és a társadalomban, valamint a gazdasági életben soha többé nem fog az a

mérgező hatás nyilvánulni, amivel a korrupt parlament ennek az országnak az erkölcsi fejlődését annyira visszavetelte.

A hosszú ülészek tanulságait értékesíteni kell. Ami annyit jelent, hogy a bátor küzdelemtől, amelyet erkölcsi és politikai tartalom tölt meg, a zaz ország sohasem riadjon vissza. Sőt. Ennek az immár annyiszor elaltatott, hamis politikai, társadalmi és gazdasági elméletekkel szaturált országnak tudatára kell ébrednie annak, hogy a harcban edződnek az erők, abban tűnnek ki a tehetségek és abban ervényesülnek az egyéniségek. Erre tanít bennünket a Bánffy-parlamentnek második ülészekka.

Szörnyű még elgondolni is, hogy mi lett volna ebből az országból, ha gróf Apponyi Albert szeptember 6-án meg nem hirdeti az engesztelhetlen harcot a rendszernek s az egész ellenzék né mely jelentéktelen gyászmagyar kivételével egész mellet bele nem veti magát az élet-halál harciba. A végleges elzúllás, az ischli klauzula, a gazdasági romlás, az erkölcsi pusztulás, a társadalmi felbomlás lett volna sorsa ennek az országnak.

És ez a bomlasztó folyamat akad meg a mult ülészekban. Uj korszak nyílt az országnak, kipusztult az erószak, s visza lön riasztva az abszolutizmusnak már kísértő réme. Hogy valamikép közeledhetünk a jogállamba, s az álpamentarizmus többé nem pusztíthatja a nemzet alkotmányos érületét, ezt a tetűnt ülészek nagy konvulziói teremtették meg.

A béke s alkotó csendes munkáság jelszava alatt indul az új ülészek. Nem

lesz ez sem küzdelmek nélkül, de ezektől nincs okunk tartani. Hisz azért van a szónak hatalma, hogy érvek juthassanak kifejezésre a parlamentben. De meg lesz nemesítve a parlament, mert a pártok immár megbecsülhetik egymást.
H.

Városi dolgok.

Az olvadó aszfalt füstje vigan kering utcáink levegőjében. A járó-kelők még most is ámulva-bámulva nézegetik, hogy miként öllötletik fel munkás ruhák a várost dívatos, egészséges ruhába. A felszedett gyalogjárókat a közönség rettenetesnek találja, hanem azért örömteljes mosolyal ismétli mindenki, hogy haladunk . . . haladunk.

Az aszfalt után a villanyos-világításra kerül a sor. Azután, avagy talán még előbb is: az igazságügyi palota kérdése kerül megoldásra. Az új színház épület megteremtése is égető szükségesség. Minden felvirradó napsugár újabb és újabb kielégítést követelő szükségét, tűrhetlen tökéletlenségét világitja meg közviszonyainknak.

Igaz, hogy szűkes pénzügyi viszonyaink miatt csak lassan haladhatnak Terveink megvalósítását, kifejlesztését nem lehet tűzzel-vennissal keresztlüvinni. Legkisebb városépítő, városrendező reformjaink is ezer akadályba ütköznek. Minden alkotás, amely Zombor emelésére szolgálna, silánynyá zsugorodik össze: a pénz hiánya miatt.

A pénz hiánya okozza azt, hogy lesújtó, szomorú kilátások előtt állunk.

Csakis egy forum van, amelytől joggal várhatunk Zombor jelentőségéhez mért alkotásokat és ez: a magyar állam.

Zombor: Bács-Bodrogh vármegyének, az ország leggazdagabb megyéjének a fővárosa. Eddig valóságos Hamu, pipőkéje volt az országnak, pedig jo gainál és körülményeinél fogva első hely illette meg mindig és minden kö

valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, esikos, kozkázott mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és arnyalatban stb.)
Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben (es. és kir. udvari szállító.)

Foulard-selyem

65 krtól

— 3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s színekben —

rülmények között az ország városai között. Politikai fontosságát minden politikai elismeri. A kultura magas fokán álló Zombor valóságos létkérdése a déli magyarság boldogulásának. A magyar állam valóságos bünt követ el, ha nem teszi lehetővé azt, Zombor a délvideki műveltség és vagyonság központjává lehessen és így nagy feladatainak minden tekintetben megfelelhessen.

Most még csak az aszfaltozásnál tartunk. Manapság még majdnem minden házban ott büzik a fedetlen szemétdöör testvéreivel: a miázis, veszedelmes tócsákkal, szemétrakásokkal.

Zomborban különben még a levelező csatornák is nem annyira a szennynek leveztetésére, mint összegyűjtésére szolgálnak.

Mért csapódnak fel mélyükből az undok büzők, amelynek szagától, különösen a melegebb idők beálltával egyaránt szenvednek úgy az emeletes házaknak, mint a nádas viskóknak a lakói? A szenny, a lotyadék csak gyűlik csatornáink mélyében, ott megiszaposodik, romlásnak indul, és büzhödt páráival terjeszti a halálos nyavalyák-
nak az orgyilkos miázmait.

Kora tavasszal tartanak ugyan általános csatornatisztítást. Csakhogy az a kiszedett rettenetes holmi azután ott büzik hónapokon át az árok parton; szárad, ronjja a levegőt rettenetesen. A város legszebb részén: a korszón, az Ambrozovics és Gaál-féle ház között még most is ott szárad a levelező ároknak tavasszal kiszedett kloakája. Nem tudom ugyan, hogy kinek a kötelessége lett volna annak elhordatása, annyi azonban tény, hogy a ki azt elhordatni elmulasztotta, az nagyot vétkezett a közegészség ellen. Addig, amíg a közcsatornák tisztántartása tekintetében nem vesszük komolyan kötelességeinket, addig Zombor-

ban a nagy gyermekhalandóság csak növekedni fog.

A dalárda zentai és ó-becei útja.

Mint már multkorai számunkban is megemlítettük, a zombori dalárda részt vett az „Ó-becei daloskör“ zászlószentelési ünnepségein, útna ejtven Zentát is, a hol hangversenyt adott a gymnásiumi segélyegylet javára.

E nemes és humanus elhatározást, a zentaiak méltóan honorálták a dalkört. Valóságos diadal volt a dalárda útja. A közönség impozánsan fogadta őket s hártárt nem ismerő vendégszeretettel tette emlékezetessé a dalárdának a zentai kirándulást.

Vasárnap dében indult el a dalárda s délután 4 óra tájban érkezett Zentára, a hol nagyszerű meglepetésben részesült a dalárda, mert még aligha látott oly hatalmas ember áradatot mint ekkor.

A város intelligentiá kivétel nélkül, a gymnásiumi tanuló ifjuság nemzeti színű zászlókkal, a tanári karral élén stb. stb. egyzóval a város apraja-nagyja kivonult a vasuti állomáshoz az egyelet fogadni.

Amint a vonat a láthatárra ért, a tűzoltó zenekar rá zendítette a Rákóczy indulót a közönség pedig orkászertü éljennel fogadta a berobogó vonatot. A gymnásiumi ifjuság oszlopban volt felállítva a peronon kívül. A gymnásiumi igazgató fogadta és köszönte meg a dalárdának szép beszédben e cselekedetét, amelyre Popovics Sebő a dalkört vezető elnök válaszolt. A beszédek elhangzása után a jellegit énekelte a dalkör. A fogadtatás befejeztével megkezdődött a bevonulás.

A tűzoltó zenekar nyitotta meg a menetet, utána a dalárda, majd a tanuló ifjuság zárt sorokban s végül a közönség gyalog és kocsiok.

A házak mindenütt ünnepi zászló és virág díszben állottak s a hol az egyesült elvonult, mindenütt a legmelegebb ovációkban részesült.

Majdnem egy órai menet után, az Eugen szálloda elé ért a menet, a hol dalárda elszállásolva voltak.

Itt a gymnásiumi ifjuság díszmenetben vonult el a dalárda előtt.

Este 8 óraker kezdetét vette a hangverseny, amely minden tekintetben kifogástalanul sikerült. A közönség a nagy terem minden zugát megtöltötte (minden

jegy elkel) a dalárda és zenekar kitünően adott elő minden számot.

A tribünre lépő szereplőket minden egyes alkalomkor hatalmas tapsokkal tüntették ki. Majdnem minden számot meg kellett volna újrázni, ha dalárdaink eleget tehettek volna a közönség óhajának, a melyet azonban tekintettel a hosszú és fázasztó útra — teljesíteni nem lehetett. Az utolsó számmal azonban mégis kiero-
szakolta a közönség az „újrát“. Majdnem 30 percnyi tapsviharral követelte a darab elneklését a mely kívánságot a dalkör teljesített is.

A hangversenyt bankett és táncz követte. A bankett minegy 200 teritékű volt s a szebbnél szebb dictiók s a dalárda időnkinti éneke tették kellemessé.

A polgármester üdvözölte s köszöntötte fel első sorban dalárdaikat, majd a gymnásium igazgatója mondott a segélyező egyelet nevében hálás köszönetet.

Utána még számtalan dictió hangzott el.

A hivatalos rész után a fiataliság táncra perdült s reggeliz az indulásig rakta a ropogost.

7 óraker búcsúzott el a zentaiaktól a dalkör, a mely egyenesen a bálteremből a vasuthoz ment, természetesen a zentaiaktól kísérve. A hölgyek úgy estélyi ruhában kísérték ki őket. A vasutnál természetesen hatalmas Szent-Jánost ittak s nagy ölelkezések, csókok és kőnykek közt váltak el dalárdaiktól a derék zentaiak, a kiknek vendég szeretele és páratlan szivessege örökké kedves emlék marad a zomboriak előtt.

Egyszóval mindenből kivették a részüket Zentán a zomboriak, csak az al. vásból nem.

Innen Ó-Becsére ment az ünnepségre a dalárda, hol hasonló szives fogadtatásban részesült.

11 óraker történt a zászlószentelés s az ünnepélyes isteni tiszteleten a zomboriak énekeltek.

Mise után a diszközgyűlés folyt le a melyen Csupor Gyula elnök üdvözölte szép és költői szárnyalású beszédben a vendégeket.

2 óraker mintegy 400 teritékű bankett volt a nagyvendégelőben a honnan a lövöldébe vonultak a versenyre.

5 óraker folyt le a versenyen a következő eredménnyel:

Első a., dij: az „Ujvidéki Dalárda“
Első b., dij: „Törekvés“. II. dij „Kulaj

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

Nyári mesék.

— Serdült fiatalok számára —

(A „Zombor és Vidék“ eredeti tárczájára.)

Írta: Szilágyi Lajos.

A langyos alkonyban ott ültünk a nyitott verandán, belebámulva az est szürkéségébe. Oly csendes volt körülöttünk minden, a fák lombjai mozdulatlanul terjeszkedtek a levegőben.

Távrolról hallatszott a közeli város halk zugása, egy egy csengetyűszó, kolumphang zavarta néha néha a mélységes némaságot.

Ott ültünk egymás mellett szótlánul, Margit kezét kezembe fogtam, ő vállamra hajtotta fejét, s sziveinkbe az est nyugodtsága, a boldogság érzete vonult. Annyit éreztünk, s oly keveset szögtünk.

— Gyerünk be, szól Margit felkelve mellőlem —, eső lesz.

Valóban valami észrevétlenül jött szellő kezdte a fákat mozgatni. A lombok össze s ismét széthajoltak, susogás közt, mintegy csókolodvaz; a levegő kissé hűvö-

sebb lett, valami szokatlan, de kedves illat jelent meg a levegőben; az eső szaga. Az égboltozaton szerte borultak a felhők, össze össze hajtva a szélőt, s hamarosan eltakarták a láthatárt. Lassú esendes kopogással kezdett esni az eső.

Bementünk a szobába. Leültünk a kényelmes pamlagra, Margit rám nézett édes, fekete szemével.

Mesélj valamit, kért behizelgő hangon,

— Miről?

— Mindegy a'ármiről, csak mesélj.

— No jó, mesélni fogok. Figyelj.

***

Hallottál már valamit a gazdag kelet pompájáról? Hallottál e tündérmeséket az arab főurak háremeinek búbjóság berendezéséről, a búvösen éneklő fáról, s a márványmedencékben fürdőző tündérszép odaliskék játékaról?

Ebbe a világba vezettek. Itt vagyunk az arabok vidékein, — a falakon kívül. Mert a falakon belül van a mesés fény, gazdagság, tündér-élet, de itt a falakon kívül csak a nyomor, a bűn, a tengődés tanyázik. Nézd, azt a kis házikót ott. Tete-

je félig be van dőlve, iszapos falai az idők által lerakott piszok nyomait viselik. Erről a házikóról, ennek a lakójáról fogok neked mesélni.

Élt ebben a házikóban egy szegény öreg arab asszony, Életének örömét már csak két szép leányban lel. Szulejkának hívták az idősebbet, az ifjabbnak Ika volt a neve. S egyszer, midőn a két leány ép a ház melletti kertben dolgozgatott, nagy kürtszó és fegyvercsörgés kíséretében jött arra Mehmed Aguli, a padisah fővezére, kinek a szeme megakadt a két leányon, de főleg Szulejkán, kinek pompázó szépsége, mint a kifakadt rózsabimbó tündökölt. Bement Mehmed Aguli a kis házikóba és az öreg asszonyt megkérte adná oda neki leányát.

Az öreg asszony pedig mondá:

— Nem adom.

— Miért kérd meglepetve Mehmed.

— Mert leányom tetszik ugyan neked, nagyúr, de őt mégsem szereted csak olyanakk adom leányomat ki őt szereti is.

— Allahra mondom igazad van, kiáltá a nagyúr, nos hát háremem eladom s egyetlen, szeretett nőmmé teszem lányodaj

dalárda III. díj „Szegedi iparos dalárda“
IV. díj: Újvidéki iparos daloskőr.

Daláránk nem versenyzett, hanem versenyen kívül énekelt színtatlan tesszéssel.

Este 9 órakor a nagyvendéglőben táncvizsgálat volt, a hol talán még most is járták, legalább arra enged következtetni az észlelt jökev. —

Másnap d. u. szédettek széjjel a vendégek.

Tehát mint előre jósoltuk, kitünően sikerült ünnepség volt. —

Megemlítjük még, hogy Zentánt 200 frt tiszta jövedelem jutott a hangversenyből a segélyegyletnek.

**

Hírek.

* **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter Szutrély Gyula szabadkai államasuti osztálymérnököt főmérnöké, Homonnay Nándor forgalmi hivatali ellenőrt főellenőrre nevezte ki.

* **Előléptetés.** Az igazságügyminiszter Drégely Ferenc bajai kir. telekkönyvezetőt a X-ik fizetési osztály 2-ik fokozatába léptette elő.

* **Hymen.** Szombaton délután 4 órakor vezette oltárhoz Bielicky Károly zombori gyógyszerész Gallé Irénke urhölgyet. Násznagyok voltak: a vőlegény részéről: Bielicky Kálmán nyugalmazott albiró a menyasszony részéről pedig Tárcazy Mór nagybirtokos.

* A „zombori kereskedelmi kör.“ Multkor azon hírt hoztuk, hogy Roheim Károly helybeli nagybirtokos választott meg ezen kör elnökévé; amiért értesülünk, Roheim úr ezt a tisztséget, nagy elfoglaltságára való tekintettel, nem hajlandó elvállalni.

* **Sorozás.** A fősorozás Zomborban kedvező eredménnyel folyt le folyó hó 17. 18. 19. és 20-án, Trischler Ferenc polgármester elnöke alatt. Mind a három korosztályban 457-en jelentkeztek. Besoroztatott 221 egyén. Ezek közül 16 egy éves önkéntes. Póttartalékba 21 helyezettett, töröltetett 13, kórházba küldetett 19.

* **Ősztündij alapítvány.** Türr István tábornok, Baja város szülötte, ezer ezer koronás ősztündiját alapított a bajai főgimnázium és polgári iskolánál.

* **Eljegyzés.** Peich István, Szabadka sz. kir. város házi pénztárnoka, jegyet váltott Krumesz Magdolna Teréz kissasszonnyal, Krumesz Pülöp eszterváki földbirtokos leányával.

* **Hymen.** Beck Zsigmond népszerű nagykereskedő f. hó 18-án eljegyezte Baján özv. Salamon Fanny kedves leányát Reginát.

* **Jótekonyság.** Császka György kalocsai érsék nemes lelkületének ismét szép jelét adta, mennyiben — mint Bezdánból írják — a bezdáni ipartestületi „Rokkantt alap“ gyarapítására 25 frtot adományozott.

* **A gazdasági egyesület választmányának ülése.** A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület választmányája tegnap, folyó hó 23-án délután 9 órakor rendes ülést tartott. Az ülés főtárgyát annak a kérdésnek az eldöntése képezte, hogy vajjon a Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület, a legutóbbi közgyűlés határozatának ellenére is vegyen-e mint egyesület is részt a szegedi országos gazdasági kiállításon, avagy pedig nem? Latinovics Ernő, országgyűlési képviselő indítványára, Rác György, kulai nagybirtokosnak és többeknek felszólalása után, a választmány elhatározta, hogy a gazdasági egyesület nemcsak erkölcsileg támogatja az egyes nagy és kisbirtokosokat, hanem a szegedi országos gazdasági kiállításon, mint egyesület is részt vesz. A költségekhez tetemes összeggel járul hozzá, a megyétől pedig erre a célra ezer forintot kér. A kiállítás rendezésére bizottság lett választva, amelybe: Rác György, Falcione Nándor és Szobonya Bertalan, lettek beválasztva. A választmány ugyanezzel kiküldte Szobonya Bertalant, hogy keresse fel azokat a községeket, amelyekről feltehető, hogy a kiállításon részt fognak venni és buzdítsa a gazdákat a részvételre. A megye íispánja utasította az összes főszolgabirákat, hogy Szobonyát mindenben támogassák. Az ülésen Latinovics Pál, országgyűlési képviselő elnökölt. A többek között jelen voltak: Szemző Gyula, nagybirtokos, Karácson Gyula alispán, Rác György, Falcione Nándor, Vojnics István, főjegyző, Veiszmann. (Kis-Szállásról), Rauschenberger Adolf, Halm Ervin, Kuszenda. Az ülés Latinovics Pál elnökletével végződött.

* **Esküvő.** Dr. Lőrincz Mihály szentmási orvos f. hó 28-án d. u. 5 órakor esküszik örök hűséget a feketehegyi ref.

templomban Schladt György leányának Erzsikének.

* **Méregkeverő lelkészné.** Ó-Moroviczáról írják: A csendőrséghez a napokban egy névtelen feljelentés érkezett, amelyben az volt előadva, hogy özv. Thúri Lajosné a volt helybeli református lelkész felesége nagyon rövid időközökben egyik hités férjét, Makánt megmérgezte, a másodikat Erdőst, mivel vad házasságban élt, szintén így pusztította el, a harmadiknak pedig Thúri Lajosné a helybeli volt ref. lelkésznek pedig megmérgezt adott be, aminek következtében meghalt, a negyedikről, Ador Józseftől pedig elvált. A csendőrség nagy titokban megindította a nyomozást, amelynek meglepő eredménye lett. A vizsgálat során körülbelül 30 tanút hallgattak ki, akik igen súlyos bizonyítékokat szolgáltatottak özv. Thúri Lajosné bűnösségére nézve. Így tehát sok adat lévén a csendőrség kezében, a csendőrséget bement Szabadkára 2 csendőrrel egyetemben és jelentkezett Dr. Ringhoffer Lajos kir. ügyész-nél, előadván az ügyet. Az ügyész némi utasítással látta el az őrsvezetőt, aki azután a főkapitányságnál jelentkezett, miután a rendőrség közbenjötté nélkül a vizsgálatot nem folytathatta. A főkapitány egy rendőrt és Vujkovic rendőrbiztosát adta melléje, akik özv. Thúri Lajosnénak az Aradszki-féle házban levő lakására mentek. Az asszony mikor a csendőröket meglátta, elhalványodott és amikor ezek előadták látogatásuk okát, a lelkészné tiltakozott az ellene emelt vád ellen, mindazonáltal megejtették a házkutatást, amikor is üvegekben gyanus folyadékokat találtak és rövid kérdészködés után Thúri Lajosné letartóztatott és csukott kocsiban a rendőrséghez vitték. — Itt következett a kihallgatás folytatása: Thúriné magacsul tagadott, de az őrsvezető szemébe vágta a tanuk vallomásait, — amire semmit sem felelt.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrogh vármegyében máj. 15-én. Vesztség: Kovil-Szt. Iván 1 u., Kulpin 1 u., Lality 1 u., Ó-Becse 8 u., Ó-Kanizsa 5 u., Sztanisics 1 u., Zenta 1 u., összesen 7 község 17 udvar. Takonykór és bőrféreg: Káty 1 udv., Ó-Becse 1 u., R. Militics 1 u., Szántova 1 u., Szeghegy 1 u., összesen 5 község 5 udv. Tenyészbenáság és hólyagos kiütés: Pacser 1 udvar. Rühkór: Dautova 25 u., Ó-Becse 1 u., Temerin 1 u., összesen 3 község 27 u. Sertésorbáncz:

— Így már odaadom, mert látom hogy szerelem gyulladt szivedben iránta.

S Szulejka Mehmed Aguli felesége lón.

Igy aztán jobbra fordult mind hár-muk sorsa. Gazdagság és pompa környezte eztán az öreg asszonyt és Ikát, ki most lévén a serdülő korban most kezdte a szépség valódi kellekeit elsajátítani.

Idomai fejlődtek, korom fekete haja lágyan omlott nyakába. Szép volt Ika s nagyravágyó.

Ugyanebben az időben a padisah a hatalmas Müezzi elérte a huszonkét éves kort. A nagyvezérek háremet rendeztek be részére, de ő nemes felháborodással tiltakozott, esküdve, hogy ő nem esőkol oly női ajkat, mely érdekből vagy félelemből nyújt feléje esőkot, ha nem olyat a ki nemesen gondolkozó, fenkölt és a mi a legfőbb, őt szereti.

Útrakelt hát egész udvari pompájával s az országban utazni kezdett.

A házak, hol megszállt, mind virággal voltak ékesítve s a leányok mind vágytak hogy őket válassza a padisah. Ahol Müezzi esőkot próbált kérni sehohol nem lón visszautasítva.

Müezzi keresett, keresett tovább. Végre fővezére Mehmed Aguli házához került. A fővezér tudta ura gyengéjét s ezt nem tartá titokban. Így történt hogy mikor Müezzi Ikához így szólt!

— Édes gyönygyvirágom, egy esőkol-ra szomjúzik ajkam! — akkor Ika ezt felelte neki:

Vajjon olyanakk tartasz e engem, ki parancsszóra esőkolni tud, vajjon miből következteted hogy én olyan vagyok?

E szavaival megfogá Müezzin, kinek szíve megdobbant és azt kiáltotta magában — Megvan! Ez az!

Sok beszéddel, sok szerelmes szóval végre Müezzin odaért, hogy Ika akart a felesége lenni. Akart volna ő sok beszéd nélkül is, de tudta azt, hogy úgy ő nem kell a padisahnak. Így hát szímeléssel, játékkal elérni látta célját.

Volt azonban a padisahnak egy jó-akórú perje. Tündér volt s lelkén viselte Müezzi sorsát. Ez belátotta a leány szívébe s tetre határozta el magát.

Megjelent Müezzi előtt s más alakra változtatta őt el. Gazdag kalmár ruhát adta reá kincsekkel tele dobozt tett

kezébe, szakállt teremtett a még sima arezra s elvezette őt.

Mentek, mentek s elértek Aguli kertjéhez, melynek rácsolatán át látni lehetett Ikát, amint virágokat szedett. Ika egyedül volt a kertben. A padisah, azaz a kalmár, átszólt a kerítésen.

— Szép virágszál, merre vissz az út Bagdel Hadibe?

— Erre, felelt Ika, mutatva az utat. Mit viszel jó ember?

— Jer nézd meg. Szép ékszereket.

Ika kíváncsian jött a rács-hoz, Müezzi pedig kinyitá a dobozt.

Ott ragyogott a leány szeme előtt az aranyba foglalt türkisz, a fehér ezüstbe foglalt gyémánt szemek mellett, melyek fénye ézerszeresen ragyogta vissza a nap fényét. Ott volt a nemes opál tejszínű lencsége, ott a smaragd zöld tűzszó-rú színe mellett a rubin és gránátkő egészíték ki a gyűjteményt, melyet remek koral nyakkötő futott keresztül.

Ika tágra nyitotta szemét, sovár, irigy tekintettel nézve a csoda szép kö-ekre.

Mohol 1 udvar. Sertésvész: Bács-Cséb 18 u., B-Martonos 1., Bajsa 1 udvar, Bogojeva 5 u., Gajdobra 5 u., Járek 3 udv., Káty 1 u., Melykut 1 udvar, Német-Palánka 1 u., Temerin 6 udv., Titel 1 udvar, összesen 11 község.

* **Filoxera-zár.** Bács-Bodrogh vármegye Veprovác község szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapíthatván, nevezett község határa földművelésügyi miniszter 35118/99. számú rendelkezéssel zár alá helyeztetett.

* **Eljegyzés.** Bonyhádi Perczel Guidó honvéd huszár főhadnagy f. hó 20-án este jegyezte el Csihás Bella kisasszonyt, Csihás Ferenc bajai nagybirtokos úr bájón és kedves leányát.

* **Eljegyzés.** Pollák Illés bajai nagykereskedő jegyet váltott Rosenbergek Jakab matheovicsi földbirtokos kedves leányával Katinkával.

† **Halálozás.** Nicolaus János magánzó 85 éves korában f. hó 15-én elhunyt. Temetése a közönség nagy részvéte mellett f. hó 19-én d. u. 4 órakor folyt le. Az elhunytban Dr. Nicolaus Béla bajai ügyvéd és törv. hat. biz. tag atyját gyászolja. — Ugyancsak 19-én temették el Jerkovics Lajos városi törv. hat. bizottsági tagot, ki f. hó 17-én hunyt el 61 éves korában Baján.

* **Elszakadt az úvidéki hajóhid.** Csütörtökön éjjel a Frank és Guttmann czég Lajta nevű vontató hajója 3 kavics csal megrakott uszályt vontatott a vashidnak felfelé, utána meg az Aladár 6 szintén kavicsos megrakott uszályt. Amint a Lajta hid elé ért, elfogta az áram s csak nagy nehezen tudott tovább haladni. A nyomában jövő Aladár ki akarta kerülni és emiatt utolsó uszálya meghorzosolta a hidat. Az uszály kormányosa megjéjdt ésa vontató köteleit elvágta, minek következtében az uszály teljes erővel vágódott neki a hidnak és azt elszakította. A kár vagy 6—700 frt, melynek biztosítására a czég 1000 frtot tett le, azonkívül beállított egy gőzöst, mely a további közlekedést a kompon eszközölte.

* **Eljegyzés.** Szabó Sámuel a bajai városi törvényhatóságnak ügybuzgó és jeles készültsgű I. aljegyzője, jegyet váltott Pfeil Paulina kisasszonnyal Baján.

* **Házasság.** Dembitz Gyula budapesti elektrotechnikus és tartalékos hadnagy f. hó 21-én délelőtt 1/2 12 órakor vezette oltárhoz Berliner Ilona kisasszonyt Baján.

- Szép e? Tetszik?
- Igen, igen, felelt Ika.
- Akarod e őket?
- Mind? kérdé kapzian Ika.
- Igen, mind.
- Akarom.
- Egy csókodért.

Ika körülnézett, nincs e valaki közelben. Nem volt senki. Felkapaszkodott a kerítésre, a gazella ügyességével keresztülveté magát a kerítésen, nem törődve, hogy a léczek éle kihatják ruháját, melyen keresztül hótérde látszott. Megragadta a szekrényt s aztán odaveté magát a kalmár karjaiba.

Mikor a kalmár elment, betért a házba magával vivé kincses szekrénykét, melyet ágya párnái közé rejtett.

Egyszerre hírnök jött a házba. A padisah parancsát hozta, ki számúzta Ikát a menyasszonyát, s kitiltá az országból.

Ika közömbösen hallotta a hirt. Készülni kezdett az utra s büszkén levé elő kincses ládját, melynek fedelét megcsókolta s aztán felnyitotta.

— Oh jaj! kiáltott, mi ez?

Kigyók, s mérges salamandrák fetreng,

* Topolyaiak vendégszereplése

Baján. Négy topolyai asszony akarta a mult héten a bajai hetivásáron bemutatni, hogy a lopás művészetében mily tőkélyre vitték, de a vendégszereplés nem sikerült: rajta vszartettek. A hetivásáron négy topolyai asszony járt a földönarúlnál és élénk érdeklődést mutattak ezeknek portékái iránt. De a földönarúlok nem tanusítottak valami nagy bizalmat, és a négy asszonyt közös megegyezéssel figyelemmel kísérték. Így történt aztán, hogy az egyik asszonyt éppen akkor csipték nyakon, midőn széknyájába varrt bő zsákban akart Goldberger Jakabnál egy vég vszánat elültetni. A másik három asszony látván a vszdelmet, azonnal elszellett úgy hogy csupán a lopáson kapott menyecske került a rendőrség kezébe. Az elfogott tolvaj asszony csupán annyit vall be, hogy mind a négyen topolyaiak, de társnői nevét vonakodik megmondani.

* **Eljegyzés.** Zwipp György újvidéki vállalkozó, eljegyezte Hoffman Olga kisasszonyt Újvidéken.

* **Esküvő.** Wollheimer Andor fake-reskedő a napokban vezette oltárhoz B-Topolyán Honig Zsigmond leányát Jankát.

* **Műkedvelői előadás Kulán.** Vették a következő meghívót: A kulai iparos dalárda 1899 évi június hó 1-én azaz urnapján a Spiller féle vendéglő helyiségeiben részben a Rokkant Iparosok segély alapja javára táncszel egybekötött jótékony-célú műkedvelői előadást rendez, melyre t. czimet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Színe kerül: A vereshaju. Népszimű 3 felvonásban. Irta: Lukácsy S. Személyek: Özv. Sajgóné Nagy Józsefné úrnő, András Ferke fiai Wenczel Ede úr, Rácz György ur, Boglár Agnes Widerkom Juliska k. a. Zsófi, leánya Fejes Etelka k. a. Keszeg Mihály Nagy József úr, Bálint, fia Enderla József úr, Koppanes Misa Lendvay Mihály úr, Szilaj Kata, unokája, vereshaju Klinovszky Mariska k. a. Veréb Jankó, árva fia Váczy István úr, Szemes Boreca özv. menyecske Schwerer Juliska k. a. Csinos Julcsa Klász Anna k. a. Boglyás Pál, napszamos Widerkom János úr, Pozdorjáné Krámer Anna k. a. Egy leány Jurszig Irma k. a. Csabolyné Pintér Teréz k. a. Gubás Krámer Márton úr, Gubásné Pintér Anna k. a. Fontos Klász János úr, Fontosné Mészáros Anna k. a. Sári, Agnes

tek az ékszerék helyett, a sok drága kő helyén kigyófüjtá kövek, bákasok heverték.

Ika pedig odaveté magát a dobozra, nem törődve, hogy a kigyók, férgék végig marják hattyu nyakát, — zokogni kezdett s zokogott, míg a kigyók meg nem ölték.

* * *

Margit, az én kis Margitom kissé összeborzongva huzódott közel hozzám.

— Te! te csunya, szolt, minek mondasz ilyen csúnya meséket.

— Látod édesem, ebből láthatni, hogy jár az, ki hamissággal akar valakit befonni.

Hanem azért, felelt hamisan mosolyogva Margit, a te meséd még sem ér egy krajczárt sem.

— Mért.

— Hát azért, mert ez mind megtörténhet manap is, csak hogy . . . .

— Nos, csakhogye?

— Manap nincsenek olyan jó akaró tündérek, perik, akik ilyes szívességeket tennének az embernek.

cselédje Berkó Katicza k. a. Palkó Peti parasztleányék Lendvay Mihály úr, Engel István úr. Vendégek, falusi nép, munkások. Történik egy tiszavidéki faluban és környékén.

)(*Tavaszi kúra.* Kiválólag a tavasz első hetei azok, a melyekben a tél folyama alatt követett életmód következményeként a szervezetünkben beállott zavarok megszüntetésére iparkodunk. E czébra, az esetek többségében, a természetes ásványvizek ajánlhatók, a melyeknek jótékony és üdvös hatása az emberi szervezetre mai nap általánosan el van ismerve. Ez ásványok sorában kiváló helyet foglal el Mattoni Giesshüblere, mely nem csak mint önálló gyógyszer nyer sokoldalú alkalmazást, hanem előkészítők kurákra is. Karlsbad, Koritnica, Márienbad Franzensbad stb. használata előtt, mint valóban megbecsülhetlen szer különösen ajánlható; hisz már Rendenius (de thermis Carolinis tractatus) is mondtotta, hogy e forrás Karlsbadnak legnagyobb dicséretére válik és ez utóbbi gyógyhatását nagyban fokozza.

)(Megérkezett a tavaszi idő és evvel együtt a tavaszi ruhákra való gond is. Úgy amint a föld ezen időtájban új zöldbe burkul, épen úgy az ember is szükségét látja annak, hogy új ruhákkal lássa magát el; ha csak a kedves pénz nem volna! De még sem olyan rossz; csak kísérleljék meg és hozassák a Reichenbergi posztógyári raktárból a mintákat, csodálatos, hogy mily olcsók és jók ott a vszvetek. Lapunk mai minden egyes számához levelezőlap van csatolva, melyet, szükség esetén, kitölteni és elküldeni vszveskedjen.

Közgazdaság.

Kísérletek a sertésvész ellenes szérummal.

A mult évben az elválasztás után malaczim, melyek szopós korukba anyjukkal együtt egyszer beváltak oltva, ezek között újra kiütött a vész, de felváltva újra csak egyszer oltottam be őket, ekkor is elkésvé, mert az állami állatorvost kerstem volt meg a szérum megrendelésére, de távollétembe elkésvé, tőle azt a választ nyertem, hogy ő nemteheti, mert a birtokos kell, hogy azt megrendelje, minél fogva az egyszeri késő beoltással mégis 45% kárral megmenekedtem.

Ezen malaczfalkát a vész megszünte után két csoportra osztottam, a kisebbeket külön, a nagyobbakat is külön.

A kisebbek közé keszereszttem 14 drb telivér berkshire tenyészmalacozt. Ezen 60 drból álló kis falkában körülbelül szeptemberben újra kiütött a vész. Előbb az orvos is azt hitte, hogy orbáncz és beoltotta mind a két falkát orbáncz ellen, de én már akkor biztos voltam, hogy nem orbáncz, hanem vész és megrendeltem a szérumot és így a kis falkát beoltattam egyszer.

A 14 drb berkshire, mely akkor volt először elkésvé, beoltva, mind elpusztult, a többiből 17 drb. összesen 30 drb.

A legjobb felügyelet mellett is a kisebb falkából való malacozok közül 1—1, a nagyobb 140 drból álló falkába vegyült, minek következtében október vége felé ezek között is észre vetén a vész lappangásait, ezeket rögtön beoltattam és pedig harmadnapra másodsor, mert két adag szérumot kerstem.

Ezek nagyrészt alig észrevehetően át estek a vészen, az elhullás 5 1/2% volt köztök.

Ezen esetek eléggé igazolják azt, hogy a kétszer egymásutáni oltást megfelelő a várakozásnak, mert nem hiszem, hogy csak a véletlen, vagy valami ismeretlen körülmény folyhatott volna arra be, hogy épen a kétszeri beoltás alkalmával olyan kevés hullott el, ellenkéz esetben az egyszeri beoltással nagyobb volt a vész által okozott kár.

De ezen esetekben is csak volt némi siker, mert több falkát tudok a hol a malaczkot egyszer sem oltottak be és így alig maradt 5%, a többi mind elpusztult.

Még azt az esetet hozom fel, hogy a szopos malaczkaim között egyszer sem lépett fel a vész, mit annak tulajdonítok, hogy a malaczkó koczákat fiatlatás előtt három, tíz nappal a melyik pedig már fiadzott azt kis malaczkával együtt oltattam be.⁶ Megemlítésre méltónak tartok még egy esetet. 187. novemberben volt vagy 14 drb. 10 hetes malacom éppen akkor valami 25 drb 10 hónapos süldő között kiütvén a vész, de ezek is későre oltattak be, úgy hogy alig maradt meg 5 drb belőlök. Ugyan ekkor már a kis malaczkok közt is lappangott a vész, ezek is be lettek oltva egyszer; ezek közül 4 drb hullott el. Az utóbbiakat kevés időközbe birtokostársamtól is fenmaradt szérummal legálább ötször oltottam be, ezek mászodszor soha többé meg nem kapták a vészt.

Továbbá megemlítené kívánom, hogy a sertészvész védekezésére nézve kiadott utasítás ellenére én és birtokostársaim azt az eljárást követjük, hogy minden alkalommal, mint most a legutolsó esetben is, midőn süldőink között kiütvén a vész, azokat kétszer egymásután beoltattuk, az egészségeket a betegetől el nem választattuk⁷ csak a nagyobb betegek ápolattak külön, melyek a falkát nem kisérethetik, de a többi a mely lábán huzta egy-két napig a betegséget, az együtt maradt, együtt evett a falkába, minél fogva a betegség nagyon gyorsan megfertőzi az egész falkát és így rövid idő alatt az egész falka keresztül esik a betegségen, ellenesetben az elkülönítés által a betegség roppant hosszú időre kiterjesztjük éppen úgy, mint a marhák szájfájásánál⁸ az egész állományt beszoktunk oltani, hogy egyszerre essenek át a betegségen.

⁶ A malaczkó koczák beoltását, tekintettel az állatok zaklatására és döntésére általában ajánlandónak nem tartjuk. Két éli fogyer ez.

⁷ Ezt sem ajánljuk, különösen nem nagyobb állomány mellett, mert hiszen végre is a befertőzés lehetőségeinek megakadályozása a legajánlatosabb módja a védekezésnek.

⁸ Nem szabad a sertészvész a ragadós száj- és körömfájás-hoz hasonlítani. Ez egy heveny fertőző baj, mely minden nagyvíz veszedelmét nélkül szokott nálunk lefolyani és a nemesebb szarvakban nem okoz elvészélyes elváltozásokkal és nagyobb arányú elhullással jár.

Szerk.

Folyt. köv.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság

(Assicurazioni Generali)

f. é. április hó 22-én tartott 67-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1898. évi mérlegek.

A jelentés különösen kiemeli, hogy Hegedűs Sándor igazgató tanácsos ur kereskedelemügyi miniszterre történt ki nevezetése folytán az intézet igazgatóságából kilépett, mely körülményről az igazgatóság a közgyűlés alkalmával következőképp emlékezik meg:

„Tiszelt Urak! Engedjék meg, hogy jelentésünk első helyén rokonszenyünknek adjunk élénk kifejezést azon nagybecsült férfit uránt, ki O Pelsőge kegyéből megbízást nyert a magyar kereskedelmi miniszter magas és díszes állásának elfoglalására. Hegedűs Sándor rendkívüli tehetsége így teljes mértékben nyert elismerést és midőn ez örvendetes tényt Önökkel egyetemben őszinte megelégedéssel üdvözöljük, mélyen fájlaljuk egyúttal azon veszteséget, mely ez által intézetünkre hárul, mert társaságunk kénytelen lemondani ezen férfit közreműködéséről, ki öt 16 éven át felelté buzgó és becses támogatásban részesítette. Kérjük szives felhatalmazásukat arra nézve, hogy az itt kifejezett érzelmeinkről ez évi közgyűlésünk jegyzőkönyvében megemlékezhessünk“.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1898. december 31-én érvényben

volt életbiztosítási tőkeösszegek 449,227,817 korona 22 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19,100,562 korona 14 fillérre rугtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8,641,165 korona 59 fillér 114,696,582 korona 69 fillérre emelkedett.

A tűz- és szállítvány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 27,135,669 korona 94 fillér volt, miből 11,372,0530 korona 78 fillér viszontbiztosításra fordítottott ugy, hogy a tisztadíjbevétele 15,763,139 korona 16 fillérre rугott, mely összegből 12,490,283 korona 14 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitétt át. A jövő éveken esedékesé váló díjkötelezvények összege 71,175,674 korona 21 fillér.

Károkkért a társaság 1898-ban 26,527,284 korona 40 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi éveken teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 633,489,520 korona 86 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 118,390,059 korona 49 fillér esik, mely összeget a társaság 175,585 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,985,029 korona 98 fillérre rугnak, különösen kiemelendők: a szabályszertint nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az 1,604,315 korona 04 fillér külön tartalék, ugy szintén az évi nyereségből kihatított 903,418 korona 70 fillérrel 9,575,029 korona 98 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rугó kétes követelések tartaléka. — Ezeken kívül fennáll még egy 560,700 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esökkenetét kiegyenlítsse

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 143,645,142 korona 28 fillérről 153,073,167 korona 61 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 25,495,680 korona 45 fillér
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 13,926,433 korona 54 fillér
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 1,692,124 korona 22 fillér
4. Értékpapírok 100,494,915 korona 65 fillér

5. Tárca váltók 711,252 korona — fillér

6. A részvényesek biztosított adósszevelei 7,250,000 korona — fillér

7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelvezők követeléseinek levonásával 4,202,761 korona 75 fillér összesen 153,073,167 korona 61 fillér.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Irodalom.

— *Magyar anekdotákincis.* Csak röviddel ezelőtt ismertettük Tóth Béla nagy munkáját a Magyar Anekdotákinciset. Most kaptuk a nagy-érdekű vállalat 2 — 3. füzetét Tóth Béla könyve nagyon is megostromolja az érdeklődés kapuit és az első rohamra beveszi azokat. Csillogó művészi kivételű mozaik minden egyes lapja, tele gyakorlati életbölcsességgel, — finom humorral és jóízű elmésséggel. S ráadásul még bemutatja intím vonásokban a magyar nemzet lelkét olyannak, minő volt ősidőkben és olyannak a minővé lett idők folyamában, sokféle átalakulás útján. Mulatságosabb könyv alig képzelhető minden bölcsessége mellett is igazi kincses bányája a jó kedvnek, a derűltségnek és a tisztára leszürodótt életfilozófiának. — Egy-egy füzet 25 krba kerül. Előfizethető lehet 6 füzetre 1 frt 50 kr, 10 füzetre 2 frt 50 kr-ával, Singer és Wolner kiadó cégégnél Budapesten, Andrassy-ut 10. sz.

— *Zola Emil* a világhírű francia regényíró a kit az ismert „J'accuse“ című cikke után nemzetelénk nagy része meglagadott és száműzött, ismeretlen magányában megírta „Termékenység“ (Fecondité) című legújabb regényét. Az egész művelt világ fészült érdeklődéssel várja a regény megjelenését, mely francia, angol, német és magyar nyelven május hó 18-án — egyidejűleg — először megjelent. A világirodalom regényíróinak remekei magyar nyelvű újságban többnyire csak akkor jelennek meg, a mikor már azok a könyvpiacon — persze rémrdra áron — tiznél több kiadást is megérték. Annál jobban örvendezhet meg bennünk az a hír, hogy a felszázados jubileumát megülni készülő Pesti Napló bár nagy anyagi áldozatok árán, de mégis megszerezte a mű magyarra való fordításának és kiadásának jogát, s így Zola e legújabb érdekesítő regénye a többi idegennyelvű nagy lapokkal egyidejűleg azaz május hó 18-án kezdődött meg a Pesti Napló hasábjain.

— A „Vasárnapi Újság“ május 14-ik száma 14 képpel s a következő tartalommal jelent meg: A Thurn-Taxis-család és Regensburg (Thurn: Taxis Albert herceg és neje, Margit főhercegnő arczképével és képekkel Regensburgból, s a regensburgi kastélyról). — Jókai alyja Jókai József (1781 — 1837) naplójából Hegedűs Loránt. — Regénytár: Az utolsó Lángly. Költői elbeszélés. Irta Tavasz Antal (Goró Lajos rajzaival). — Vadlilium, Regény. Irta Theuriet André. Franciaából fordította G. Cserhalmi Irén a párisi kiadás eredeti illusztrációival). Köllemények: Etelkám, angolom. Szabolcska Mihálytól. — Bessenyei. A nyiregházi Bessenyeiszobor leleplezésére. Sajó Sándortól. — Szamosa versengő királyai (képekkel). — A magyar miniszterium palotája Bécsben (képpel) — Gróf Széchenyi Manó, a király oldala melletti miniszter (arczképpel). Szilágyi István szobra Máramaros-Szigeten (képpel). A Magyar Tudományos Akadémia közgyűlése. — Bárisi divat levél (divatképekkel). Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendezeti rovatok. A Vasárnapi Újság előfizetési árát negyedévre 2 frt, a Politikai Újdonságok-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. sz. Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap legolgosabb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr., élve 1 frt 20 kr.

— *Hogyan reklamáljuk a magasan ívetelt harmadik osztályú hercezi adót.* A kinek baja akadt mostanság a harmadik osztályú kereseti adóval, annak kiválóan jó szolgálatot tehet az a kis füzet, a melyben Dr. Berényi Pál, ez a jönevű közgazdasági író állította össze mindazokat a tudnivalókat, a melyek a föld-, ház- és a kereseti adóra vonatkoznak. A tartalmat füzet a Dr. Márkus Dezső szerkesztésében kézre kerülő Jogi Könyvtár 6 számú képezi és első része annak a sorozatnak, a mely ugyancsak Dr. Berényi összeállításban közli majd az adóörvényeket. A most megjelent füzet az egyenes adók említett három fajára vonatkozó intézkedéseket ismertelt különösen kimerítően tárgyalja kereseti a adót, ennek során a III. oszt. adóra vonatkozó összes rendelkezéseket, a kivétel módját, alapját és azokat a módokat, a melyeken a mértéken túl való megadóztatás ellen védekezni lehet. Abban a borzasztó labirintusban, a melyet a rendelkezések és utasításokkal sokszorosan kiegészített és magyarozott adóörvények jelentenek, minden adózó polgárnak ajánlatos tudnivalókat tartalmaz, könnyen, megérthető, magyaros nyelven Dr. Berényi Pál füzetét. Sajnos, a magyar ember csak sir és panaszkodik a nagy adóteher ellen, de gyakorta azt se hogy mi alapon rojják meg vele. Természetes, hogy védekezni sem tud a kirovás ellen és csak szidja a finanszot, a kit a nagy adóteher jutforrásának tekint, holott senkire sem esik jogtalanság, ha tudja a módját, miképp keresse igazait. Ennek pedig csak egy módja van, megismerni a törvényt és azokat az utakat és módokat, a melyeken utána járjon az igazságnak. Az ismertelt kis füzet

a mely bionyára nagyon kapóra jelent meg azok számára, a kik III. oszl. kereseti adóval vannak megróva, minde megadja a kellő útmutatást, Grill Károly es. és kir. udvari könyvkereskedés kiadásában jelent meg és 40 kr. minden könyvkereskedésben kapható.

— *A „Vasárnapi Ujság“* május 21-iki száma 21 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Báró Lityhay Béla“ (arczképpel). — Költemények: „A budavári hősök sirjánál.“ A vár bevételének 50-ik évfordulójára. Ilyés Bálintól. — „Dal az éjrl.“ Lampérth Gézától. — „Jókai atyja.“ Jókai József (1781—1837) naplójából közli Hegedűs Loránt. — Regénytár: Az utolsó Lánghy. Költői elbeszélés. Irtva Tavasz Antal (Goró Lajos rajzaival) — „Vadlilium.“ Regény. Irtva Theuriel Andrée Francziából fordította G. Cserhalmi Irén (a párisi kiadás eredet i illusztrációival). — „Gróf Zichy Jenő expedíciójából“ (képekkel Urgából, Mongolia fővárosából). Csiki Ernőtől. — „Pünkösdi madara.“ „Magyar lóversenyesek hajdan.“ — „A francia hadihód tenger alatt járó torpedó-hajói.“ — „Budavár ostroma és bevétel 1849-ben.“ (képpel, egykori rajz után). — „Danilo montenegrói trónörökös és jegyese. Jutta hercegnő“ (arczképekkel). — „Stefánia özvegy trónörökösé Budapesten.“ — „A békekonferencia háza“ (képpel). — „Gúta pusztulása“ (képpel). — „Kukuska“ (képpel a „Kukuska“ előadásáról Paur Géza rajza után) Kereszty Istvántól. — „Küry Klára legújabb szerepében“ (képekkel a „Görög rabszolgá“-ból, Uher fényképei után). — „Képek Magyarország állattenyésztéséből,“ (képekkel Erdélyi fényképei után) — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képa-lány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. sz. Ugyanitt megrendelhető a „Képes Népnap“ legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.

— *Népdal.* Volt szeretőm, de már nincsen, o volt az én drága kincsem. De mióta már nem szeret, Meguntam az életemet, Meguntam az életemet. Ejjel nappal rá gondolok, Fáj a szívem, majd meghalok; Testem, Jelkem minden oly szegény. Meghalt bennem minden remény, Meghalt bennem minden remény. Titkon sírok, ne lássa más, Fáj nekem a vizsgálás. Vizsgálás csak puszta szó. Vizsgálást majd a „Pillangó!“ Az az olcsó, vig, „Pillangó!“, A „Pillangó“ előfizetési ára egész évre 4 frt, fél évre 2 frt. Előfizetni lehet a „Pillangó“ kiadóhivatalánál Budapesten, VI., Teréz-körút 35. — Mutatvány ingyen küld a kiadóhivatal mindenkinek, a ki azt kívánja.

— *Magyar nyelvtan.* „Magyarische Sprachlehre“ cím alatt most jelent meg Krebsz Ernő hajdú-nánási főgymnásiumi tanárnak német nyelvtana, amely kitűnő művét minden esetben a legnagyobb örömmel fognak üdvözölni csak a kik a magyar nyelvet minél hamarabb és minél tökéletesebben akarják elsajátítani. A művelt laikusokra való tekintettel a tudományos kifejezések mellőztettek nehogy a nem szakemberek azoknak jelentősége és értelme iránt bizonytalanságba eshessenek. Az egész műt amely főképpen eredményes magán tanulásnak öhaját szokozza lenni, a minden tekintetben egy kiváló és tapasztalt paedagogus hosszas tanulmányokon alapuló faradozásainak gyümölcse. Ajánljuk a laikusok és szakemberek figyelmébe. A. Hartleben kiad sa.

— *Benicskyné* B. Lenke válogatott regényeinek új füzetes kiadásából most kaptuk a 2 — 4 füzeteket a kiváló író nő folytatja ezekben Sára története című nagyérdékű regényét. Egy-egy füzet ára, noha a kiállítás igen szép, csak 15 kr. A vállalatra előfizetni is lehet és pedig 10 füzetre 1 ft 50 kral. Kiadja Singer és Wolfner Budapesten, Andrássy-ut 10. sz.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1899. évi május hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Sabadkafelől:	Szabadkára:
6 óra 45 percz reg.	4 óra 46 percz reg.
3 „ 34 „ délután	11 „ 54 „ délben
8 „ 34 „ este	8 „ 35 „ este
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
7 óra 35 percz este	8 óra 15 percz reg.
Gombos felől:	Gombosra:
11 „ 47 „ délben	6 óra 55 percz reg.
8 „ 25 „ este	3 „ 41 „ délután
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
8 óra 08 percz reg.	7 óra 41 percz este
Baja felől:	Bajára:
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
6 „ 25 „ reg.	4 „ 05 „ délután
Újvidék felől:	Újvidékre:
6 óra 30 percz reg.	2 óra 55 percz reg.
11 „ 30 „ délelőtt	7 „ — „ —
7 „ 17 „ este	3 „ 51 „ délután

Junius 1-jétől augusztus végeig vasár- és ünnepnapokon a d. u. 1 óra 04 perczkor induló tehervonattal személyszállító kocsis megy **Ns.-Militicsre.**

Felölös szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

HIRDETÉSEK.

Mórathon egy impágnál számos gyógyszer- és pipadományhoz.

Örömmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt.

Rágyujta bármily dohánnyal, az utóbbi égető csipős ize olvasz.

A legolcsóbbakban keverék cigaretták és pipadományja.

Tekintve azt hogy Mórathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja minden dohánnyalnak nélkülözhetetlen részét a pipadományai vagy négy rész cigarettadohánnyal keveredik.

Örömmel által minden dohánnyal ajánlatik.

Negy csomag 30 kr. kis csomag 10 kr. külön vizit és csomagolás pipadomány és külön cigarettadomány részére. Főbakkulmány: 10 kis csomag jövedelme 1 frt 20 kr. utánvéttel.

Vizitelladónak jövedelme

E gyedűli készülő:

MÓRATH TIVADAR

gyógyfűkereskedés, Grác Vezérképviselet Magyarországon és a társországok részére

DVORZSÁK JÁNOS,

beviteli ügynöksége,

Budapest, VI. Gyár-u. 43.

Visk-Várhegy.

Legolcsóbb hazai vasas és hegyi klimatikus gyógyfürdő Máramaros megyében.

Szobaárak 25 krtól csak 1 frt 50 krig. Pormentes ozódus erdei levegő. Ivó és fürdőkúra, hideg víz-nyógyászat, vasláp- és fenyőfürdők. Biztos siker a vérszegénység minden alakjainál, természetlenség — tehetetlenség és mindeneműl idegesség-nél. Kényelmes szobák. Kitűnő (kóser) ételek is, mérsékelt árak mellett.

Idény június 1 től szeptember végéig. Vasúti állomás: Bástyaháza vagy Técső. Prospektust kívánatra küld bármikor a.

Fürdőigazgatóság.

GLOBUS-

tisztító-kivonat

a koronája minden tisztítószernek,

tartós és legszébb fényt kölcsönzi, a fémeket nem rongálja és nem piszkít, mint a tisztító-kenőcs!

Három hatóságilag elismert és vegyész egybehangzó ítélete szerint a

GLOBUS-

tisztító-kivonat kiváló tulajdonságainál fogva, felülmulthatatlan!

Dobozok 5, 8 és 15 kr. ával mindenütt kaphatók.

FRITZ SCHULZ jun., LEIPZIG a tisztító-kivonat feltalálója.

Mariaczei GYOMORCSEP

rendkívül jótékony hatás gyomorbetegségeknél,

nélkülözhetetlen ég elismert házi és népszerű

étvágytalanságnál, gyomorbetegségnél, kellemetlen lehelet, fölfúvódás, savanyú fölbőfőnés, hasmenés, gyomorégés, túlsok nyálka-képződés, sárgaság, hányinger és hányás. gyomorgörcs, haskeményedés és dugulásnál. Ez úgy főlfájás, a gyomor megterhelések étel- és italnál, giliszta máj és légi bajkósnál rendkívül jó kipróbált gyógyhatású szer. Főnnevezett betegségeknél a **Mariaczei gyomorseppel** évek folyamán a legjobban, bizonyult, mit sok száz elismervény bizony. Egy üveg használati utasítással együtt 40 kr. készterese üveg 70 kr. Főlerakat.

Carl Brady, gyógyszerész zum Bées, I. Fleischmarkt 1.

Kapható minden gyógyszerárban. Főelőíró hely:

TÖRÖK JÓZSEF, gyógyszerész Budapest, VI. Király-utca 12. sz. a.

Földbérleti Hirdetmény.

A kalocsai érseki uradalom haszonbérbe adja 1900. évi október hó 1-től 3, 6, 9 vagy 12 évre Bácsmegeye Déronya község határában levő Branyevina puszta mezőgazdaságát, mely a földadókataster szerint áll:

419	kat.	hold	1090	□-öl	szántó
2	"	"	935	"	kert
151	"	"	1064	"	rét
21	"	"	330	"	elpusztult szőlő
147	"	"	1523	"	legelő
7	"	"	116	"	föld alá nem tartozó

összesen 750 kat. hold 258 □-ölből.

Felhivatnak a bérleti kívánók, hogy zárt ajánlataikat az ígért haszonbér 10°/_o-ának készpénzben, takarékpénztári betétkönyvecskében vagy óvadékképes papirokban csatolása mellett

1899. évi július 2-a délelőtti 10 órájáig

az érseki uradalom igazgatóságánál nyujtsák be.

A feltételek ugyanott és a bácsi uradalmi intézőségénél megtekinthetők.

Kalocsán, 1899. május 18-án.

Érseki urad. igazgatóság.

A M A G Y A R

K I R Á L Y I

ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

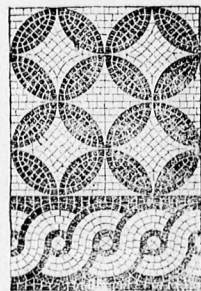
Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzséplógarnitúráit, ipari czeleokra alkalmas „Compound” locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozégeit, gőzkukoriczamorzsolóit, Slibor-féle körfűrészeit. Mille-nium kaszáló- és aratógepeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgepeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

NOVÁK G.

Márvány, mozaik és cementáruk
gyári-fiók-üzlete;
Zomborban, megyeháztér Odry-féle ház.
Képviseleje:
Csavrák Mihály.

Elvállal minden czezent-munkát; ugymint: gránit terras-sót és fürdő-kádak felállítását, kapu bejáratok elkészítését.

RAKTÁRT TART:

Mű czezent-, Granit-, Keramit és Mettlachi lapokból.

Beocsini portland és hydraulikus mész nagyban és kicsinybeni eladása.